REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t. 01 478 94 00, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR
Prejeto: 18 -02- 2026 14.41
Šifra: 801-01/26-3/1
Povezava:
EPA: 2803-IX EU:
Sign. zn.:
Kratica:

Skupina poslank in poslancev
(prvopodpisani Sara Žibrat, mag. Darko Krajnc in Damijan Bezjak Zrim)

Ljubljana, 18. februar 2026

mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica Državnega zbora

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a in 98/25 – UZ74a), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11, 48/12, 17/22, 95/24 in 57/25 – ZF) in 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) vlagamo

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O VARSTVU OKOLJA

ki vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bodo v imenu predlagatelja sodelovali poslanka Sara Žibrat, mag. Darko Krajnc in Damijan Bezjak Zrim.

Priloge:
- Predlog zakona
- Podpisi poslank in poslancev

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Varstvo okolja predstavlja izjemno obsežen korpus pravnih pravil, na evropski ravni v večji meri direktiv, pa tudi vse številčnejših neposredno uporabljivih uredb, tako zakonodajnih kot izvedbenih, ter sklepov Evropske komisije in nekaterih drugih institucij.

Področje varstva okolja je bilo s sistemskim in vseobsežnim oziroma »horizontalnim« zakonom prvič urejeno z Zakonom o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93, 1/96, 56/99 – ZON, 22/00 – ZJS, 67/02 – ZV-1 in 41/04 – ZVO-1, v nadaljnjem besedilu: ZVO), ki je že leta 1993 postavil temelje modernega varstva okolja ter temeljna načela in pravne instrumente, s katerimi naj bi se dosegel sonaravni oziroma trajnostni družbeni razvoj. V času od takrat, se je - ob vse bolj očitnih globalnih problemih - še jasneje izostrila nujna preudarnost pri obremenjevanju naravnih virov in zavedanje, da morajo današnje generacije imeti v mislih dobrobit prihodnjih generacij, ki je neločljivo povezana z ohranjanjem naravnih virov ter biotske raznovrstnosti.

Ob vstopu Slovenije v EU je bil zlasti zaradi prilagajanja pravnemu redu nadnacionalne skupnosti, sprejet nov Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljnjem besedilu: ZVO-1), ki je začel veljati maja 2004. Od njegove uveljavitve je besedilo ZVO-1 doživelo precej neposrednih sprememb in dopolnitev ter posegov drugih zakonov, ki so v zakon vnesli številne novosti. ZVO-1 je aprila leta 2022 nadomestil naslednji Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US, v nadaljnjem besedilu: ZVO-2),. ZVO-2 je kot »krovni zakon« podlaga izjemno obsežnemu naboru podzakonskih predpisov, pri čemer so bili nekateri med njimi sprejeti še na podlagi ZVO-1, ZVO-2 pa je podaljšal njihovo uporabo.

ZVO-2 v IV. delu v 2. poglavju z naslovom »Okoljevarstveno dovoljenje« ureja pravila za obratovanje naprav ali izvajanje dejavnosti, za katere je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Poglavje posebej ureja, med drugim, okoljevarstvena dovoljenja za naprave, ki povzročajo industrijske emisije, ter okoljevarstvena dovoljenja za obratovanje druge naprave in izvajanje dejavnosti, ki ne sodijo med naprave oziroma dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije. Je pa zanje z podzakonskimi predpisi, v skladu z ZVO-2, naložena obveznost pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja.

V praksi se je izkazalo, da upravljavci v nekaterih primerih obratujejo (oziroma lahko takšna situacija šele nastane) na podlagi okoljevarstvenih dovoljenj iz 126. člena ZVO-2, čeprav bi zaradi tehničnih značilnosti naprave, narave vhodnih materialov, obsega dejavnosti ali spremenjene zakonodaje morali pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po strožjem režimu iz 110. člena ZVO-2.
Ta položaj povzroča več težav:

- vrzel v prekrškovni ureditvi 259. člena, ki ne določa sankcije za upravljavca, ki obratuje z napravo brez ustreznega dovoljenja po 110. členu ZVO-2, čeprav je takšno dovoljenje obvezno;
- položaj obstoječih upravljavcev, ki zaradi kasnejših sprememb podzakonskih predpisov (npr. nove opredelitve naprav, ki povzročajo industrijske emisije) formalno

razpolagajo z dovoljenjem po 126. členu ZVO-2, njihova dejavnost pa se po predpisih, uveljavljenih po pravnomočnosti tega dovoljenja, šteje za dejavnost, ki mora obratovati po režimu 110. člena ZVO-2.

Posledično prihaja do neučinkovitega nadzora oziroma obravnave teh položajev, kar se s predlagano spremembo ZVO-2 (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) ustrezno ureja:

- v izogib nejasnostim, predvsem pa zato, da bi se preprečile morebitne negativne posledice za okolje in zdravje, se tako s predlogom zakona dodaja prehodni rok, na podlagi katerega je tako postavljen jasen mejnik, kdaj mora upravljavec, ki sicer razpolaga z okoljevarstvenim dovoljenjem za drugo napravo oziroma izvajanje druge dejavnosti (na podlagi predpisanih razlogov), pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za napravo, ki povzroča industrijske emisije. S tem se ureja zatečeno stanje naprav oziroma dejavnosti, ki ob uveljavitvi povzročajo industrijske emisije, pa ustreznega okoljevarstvenega dovoljenja še niso pridobile;
- jasnejša opredelitev položaja v primerih, kadar ima naprava in dejavnost veljavno okoljevarstveno dovoljenje za drugo napravo oziroma dejavnost, pa se je njeno obratovanje spremenilo tako, da je zanjo postalo obvezno okoljevarstveno dovoljenje po 110. členu ZVO-2 za naprave oziroma dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije;
- opolnomočenje pristojne inšpekcije (za okolje), da za naprave in dejavnosti izreče ustrezne kazni, če ugotovi, da niso izpolnjene predpisane obveznosti za njihovo obratovanje.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Predlog zakona sledi ciljem ZVO-2, zlasti:

- preprečitvi in zmanjšanju obremenjevanja okolja,
- ohranjanju in izboljševanju kakovosti okolja in
- odpravljanju posledic obremenjevanja okolja.

2.2. Načela

Predlog zakona sledi temeljnim načelom ZVO-2, zlasti:

- previdnostnemu načelu,
- načelu preventive,
- načelu sorazmernosti,
- načelu celovitosti in
- načelu odgovornosti povzročitelja.

2.3. Poglavitne rešitve

Predlog zakona uvaja tri ključne sklope sprememb, katerih namen je zagotoviti jasnejšo, učinkovitejšo in pravno dosledno ureditev postopkov izdaje okoljevarstvenih dovoljenj za naprave, ki lahko povzročajo obremenjevanje okolja, ter zagotoviti ustrezno sankcioniranje v primerih, ko upravljavci ne ravnajo v skladu z zahtevami ZVO-2:

- jasnejša ureditev pogojev, kadar naprava zaradi spremembe postane naprava po režimu 110. člena ZVO-2 (sprememba 130. člena ZVO-2): predlog zakona podrobneje in pregledneje ureja položaj, ko se obratovanje naprave spremeni tako, da zanjo postane obvezno okoljevarstveno dovoljenje po 110. členu ZVO-2, saj

spremembe niso vezane le na spremembe v obratovanju naprav, ampak tudi na spremembe predpisa. S tem se odpravljajo dosedanje nejasnosti, zagotavlja se pravna varnost tako upravljavcu kot pristojnemu organu, določba pa je tudi redakcijsko izboljšana;

- določitev novega prekrška (v 259. členu se dodaja nova 16. točka) za primer, kadar upravljavec ne ravna v skladu s spremembo predpisa iz 110. člena ZVO-2, ki mu (kot upravljavcu, ki ima okoljevarstveno dovoljenje iz 126. člena ZVO-2) za obratovanje iste naprave nalaga pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja iz 110. člena ZVO-2. S tem se odpravlja dosedanja prekrškovna vrzel. Nova ureditev omogoča učinkovitejši nadzor in sankcioniranje obratovanja naprav z večjimi vplivi na okolje brez ustreznega dovoljenja;
- prehodna ureditev za obstoječe upravljavce (prehodna določba): gre za režim za upravljavce, ki že ob uveljavitvi predloga zakona razpolagajo z dovoljenjem po 126. členu ZVO-2 in bi morali zaradi sprememb okoljskih predpisov po pravnomočnosti tega dovoljenja že pridobiti dovoljenje po 110. členu ZVO-2. Za te upravljavce se določa, da morajo postopek pridobitve dovoljenja po 110. členu ZVO-2 pravnomočno zaključiti najkasneje v dveh letih po uveljavitvi predloga zakona. Če tega roka ne izpolnijo, dovoljenje po 126. členu preneha veljati z dnem izteka roka, o čemer ministrstvo, pristojno za okolje, izda ugotovitveno odločbo. Prehodna ureditev omogoča ustrezen prehod na strožji režim dovoljenja z upoštevanjem zatečenega stanja na področju spoštovanja okoljskih standardov z vidika varstva okolja in zdravja ljudi. Z novelo ZVO-1F je namreč zakonodajalec že leta 2015 prepoznal potrebo po takojšnji uskladitvi okoljevarstvenih dovoljenj, v praksi pa do tega po več kot desetletju ni prišlo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EU

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

5.2. Prikaz ureditve v drugih državah

Večina evropskih držav nima splošnega, enotnega zakona, ki bi tako kot v Sloveniji, različne instrumente varstva okolja urejal horizontalno in v eni kodifikaciji. Države članice EU namreč posamezna področja in instrumente varstva okolja, utemeljene v zahtevah direktiv EU, urejajo s specialnimi, za vsako področje ločenimi zakoni. V številnih državah je tako področje varstva okolja razdrobljeno med več zakonov. Neredko ima celo vsaka direktiva EU svoj zakon. Takšno pravno ureditev lahko vidimo zlasti Avstriji in Nemčiji, kjer je zakonodajna

materija varstva okolja izrazito razpršena med številne specialne zakone in podzakonske akte in kar zmanjšuje transparentnost pravnega urejanja. Prav iz tega razloga si denimo v Nemčiji že od sedemdesetih let prejšnjega stoletja prizadevajo kodificirati celotno področje, vendar so bila ta prizadevanja vse do danes neuspešna.

Slovenija se tako uvršča med redke države s horizontalnim, krovnim zakonom. Relativno celovit zakon sicer poznajo Švedska Danska, Velika Britanija in Hrvaška, vendar tudi v teh državah nekatera področja varstva okolja dopolnjujejo ločeni zakoni. Nizozemska pa je po drugi strani v celovitosti normativnega urejanja naredila še korak dlje od Slovenije, saj je v letu 2017 združila področje prostorskega načrtovanja in varstva okolja v en zakon. Pregled pravnih ureditev v drugih pravnih sistemih v nadaljevanju je namenjen predstavitvi ureditve ključnih institutov varstva okolja v treh državah članicah s podobno pravno kulturo, in sicer v Avstriji, Nemčiji in na Hrvaškem.

Avstrija

V Avstriji je področje varstva okolja izrazito razpršeno. Materija je urejena v številnih zakonih in podzakonskih aktih, obenem pa zvezno razen urejanja tega področja dopolnjujejo pravne ureditve na ravni dežel.

V Avstriji dovoljevanje naprav ureja Zakon o trgovini, obrti in industriji (Gewerbeordnung, v nadaljnjem besedilu: GewO). Vanj so vključene zahteve Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah, posamezne zahteve pa se urejajo tudi z zakoni s področja rudarstva, varstva zraka, odpadkov itd.. Prav tako se zahteve omenjene direktive urejajo tudi z deželno zakonodajo. V ta zakon so prenesene tudi zahteve Direktive 2012/18/EU o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč (SEVESO III direktiva). GewWO je eden najpomembnejših predpisov poklicnega in korporativnega prava v Avstriji. Pri podjetniških dejavnostih ga dopolnjujejo tudi posebni trgovinski zakoni. GewO je bil razglašen leta 1994 in je bil že večkrat spremenjen, zlasti v smeri sodobnega zakona o gospodarskih družbah z manj administrativnih zahtev ter olajšanja podjetniške svobode. Ker so učinki obratov vedno okoljsko pomembni, je GewO hkrati tudi eden najpomembnejših okoljskih zakonov v Avstriji, ki je povezan z obrati. Predpisi o obratovalnih napravah so urejeni v prvem delu, v splošnih določbah, oddelkih 8 (naprave za obrate), 8a (oddelek o nadzoru nevarnosti večjih nesreč, ki vključujejo nevarne snovi), in 8b (obveznosti poročanja po pravu Skupnosti) in v glavnem oddelku IV, organi in postopki, oddelek 2i (Postopki v zvezi z obratovalnimi objekti) GewO. Na nekaterih področjih na gospodarsko obratovalno pravo močno vpliva evropska zakonodaja. Tako zakon vključuje oddelek o nadzoru nevarnosti večjih nesreč, ki vključujejo nevarne snovi (izvajanje tako imenovane direktive Seveso III) in predpise o napravah IPPC (izvajanje direktive o industrijskih emisijah, IE-R - poglavje II), ki sicer niso urejene v ločenem oddelku, temveč so vključene na ustrezna mesta v različna poglavja. Organ, pristojen za izvrševanje zakona je okrajni upravni organ, v čigar okrožju je zgrajen in obratuje zadevni gospodarski obrat. Za IPPC objekte je potrebno pridobiti integrirano obratovalno dovoljenje, to je dovoljenje, ki zajema vse vidike (zrak, voda, odpadki, tla, energija). Obrati, za katere je potreben ta posebni postopek odobritve, so navedeni v Prilogi 3 GewO (npr. rafinerije, večje opekarne ipd.). Za naprave IPPC je uporaba postopka poenostavljene odobritve v skladu s členom 359b GewO v vsakem primeru izključena. Pristop IPPC odstopa od "osnovnega načela enote obrata". Posebni predpisi IPPC se torej nanašajo le na del naprave, ki izpolnjuje merila iz Dodatka 3 v GewO in tehnično povezane dele. V skladu s členom 353a(1) GewO mora vloga za homologacijo naprave IPPC poleg dokumentov, zahtevanih tudi v standardnem postopku, vsebovati naslednje dodatne informacije: snovi in energije, ki se uporabljajo ali proizvajajo v obratu, opis stanja prostorov, poročilo o začetnem stanju območja v zvezi z morebitnim

onesnaževanjem tal in podzemne vode, kadar se ustrezne nevarne snovi uporabljajo, proizvajajo ali sproščajo v napravo IPPC, vire emisij iz naprave, vrsto in količino emisij iz naprave v zrak, vodo, tla, odpadki, energija, pričakovan znatni vpliv emisij na okolje, ukrepe za spremljanje emisij, ukrepe za preprečevanje ali, če to ni mogoče, za zmanjšanje emisij, druge ukrepe za izpolnitev zahtev iz § 77a GewO (previdnostni ukrepi proti onesnaževanju okolja, preprečevanje nesreč in omejitev škode ter ukrepi med zaprtjem obrata), pregled najpomembnejših alternativ, ki jih je lahko preučil vlagatelj, splošno razumljiv povzetek informacij, ki jih je treba priložiti zahtevi za odobritev. Namestitev IPPC obrata se lahko odobri le, če se predpostavlja, da poleg splošnih interesov zaščite izpolnjuje naslednje dodatne zahteve (§ 77a odstavek 1 GewO 1994): a) da se vsi ustrezni in ekonomsko sorazmerni previdnostni ukrepi proti onesnaževanju okolja sprejmejo zlasti z uporabo najmodernejših tehnoloških procesov, objektov in načinov delovanja ter z učinkovito uporabo energije, b) da so sprejeti vsi potrebni ukrepi za preprečevanje nesreč in omejitev njihovih posledic in c) da se sprejmejo potrebni ukrepi, da se prepreči nevarnost onesnaževanja okolja ob opustitvi obrata in obnovi zadovoljivo stanje prostorov. V odločbi o odobritvi se določijo tudi mejne vrednosti emisij za vsa onesnaževala, ki se oddajajo v ustreznih količinah v skladu z Dodatkom 4 GewO. Druga možnost je, da se zagotovijo drugi, tehnično enako primerni ukrepi. V skladu s členom 356a(1) GewO mora organ vlogo za izdajo dovoljenja za napravo IPPC objaviti v časopisu, ki je v obtoku v zadevni občini in na internetu. V tem roku lahko vsakdo komentira vlogo. V skladu s členom 77a(7) GewO mora organ tudi navesti, da je odločitev o odobritvi naprave IPPC na voljo organu za vpogled in pregled vsaj šest tednov. Lastnik naprave IPPC mora v enem letu po objavi zaključkov o BAT (Best Available Techniques) o glavni dejavnosti naprave IPPC v skladu s členom 81b GewO preučiti, ali se je stanje umetnosti v zvezi z obratom IPPC bistveno spremenilo. Kadar je to primerno, se nemudoma sprejmejo potrebni prilagoditveni ukrepi. Za te obrate je običajno potrebna odobritev spremembe ali obvestilo o spremembi. Če upravljavec naprave IPPC ni sprejel ustreznih ukrepov ali jih ni sprejel v zadostni meri, organ z odločbo določi ustrezne ukrepe. Vsekakor je treba zagotoviti, da se potrebni prilagoditveni ukrepi izvedejo v štirih letih od objave sklepov BAT o glavni dejavnosti naprave IPPC. Informacije, ki jih je objavila Komisija EU v smislu direktive o industrijskih emisijah, vsebujejo smernice za zadnjem stanju tehnike. To so zlasti referenčni dokumenti evropskih najboljših razpoložljivih tehnik. Pripravo trenutnih dokumentov BAT na spletni strani objavlja Zvezna agencija za okolje. Kdor je s predpisi trgovinskega prava dolžan izvajati meritve ali druge ustrezne metode za določanje emisij iz njegove obratovalne naprave in voditi evidenco o njih, mora te evidence v skladu s členom 84.h člena GewO na zahtevo organa predložiti v ustrezni obliki, če je to potrebno za izpolnjevanje obveznosti poročanja v skladu s pravom Skupnosti. Lastnik naprave IPPC mora nemudoma obvestiti organ o vseh incidentih in nesrečah z znatnimi vplivi na okolje. Nadaljnja obveznost poročanja za lastnike naprav IPPC namreč izhaja iz Uredbe EG-PRTR-Verordnung št. 166/2006.

Poleg ključnih omenjenih zakonov, se posamezna vprašanja varstva okolja urejajo še v naslednjih zakonih:

- v Zveznem ustavnem zakonu o trajnosti, dobrobiti živali, celovitem varstvu okolja, zagotavljanju oskrbe z vodo in živili ter raziskavah (Bundesverfassungsgesetz über die Nachhaltigkeit, den Tierschutz, den umfassenden Umweltschutz, die Sicherstellung der Wasser- und Lebensmittelversorgung und die Forschung), ki ureja temeljna načela varstva okolja,
- v Zveznem zakonu o okoljski odgovornosti za preprečevanje in odpravo okoljske škode Bundesgesetz über Umwelthaftung zur Vermeidung und Sanierung von Umweltschäden (Bundes-Umwelthaftungsgesetz – B-UHG), ki v avstrijski pravni red prenaša Direktivo 2004/35/ES o okoljski odgovornosti za preprečevanje in odpravo okoljske škode, a to

področje obenem v delu urejajo tudi dežele, na primer Dunaj (Wiener Umwelthaftungsgesetz), Tirolska (Tiroler Umwelthaftungsgesetz), Gradiščanska (Burgenländisches Umwelthaftungsgesetz) in Štajerska (Steiermärkisches Umwelthaftungsgesetz),
- Zvezni zakon o spodbujanju ukrepov na področjih upravljanja z vodami, okolja, sanacije onesnaženih območij, varstva okolja v tujini in o avstrijskem programu JI/CDM za varstvo podnebja (Umweltförderungsgesetz – UFG), ki ureja subvencije za domače ukrepe na področjih okolja, upravljanja z vodami, sanacije onesnaženih območij in varstva okolja v tujini in ki je nadomestil prej veljavne zakone o spodbujanju okolju pomembnih objektov, Zakon o spodbujanju hidravlične tehnike, Zakon o okoljskem skladu ter Zakon o skladu za okolje in vodo,
- Zvezni zakon o dostopu do informacij o okolju (Umweltinformationsgesetz – UIG), ki zagotavlja okvir za prost dostop do okoljskih informacij in ureja njegovo aktivno širjenje, pri tem pa so podobne zakone za prost dostop do okoljskih informacij sprejele tudi posamezne dežele,
- Zvezni zakon o evidentiranju okoljskega hrupa in o načrtovanju ukrepov za zmanjšanje hrupa (Bundes-Umgebungslärmschutzgesetz – Bundes-LärmG), ki opredeljuje postopek v zvezi z izpusti, ki jih povzroča okoljski hrup zaradi cestnega prometa, železniškega in civilnega zračnega prometa, da bi se vzpostavil koncept za načrtovanje in razvili ukrepi za zmanjšanje hrupa (akcijski načrti),p- Zvezni zakon o varstvu pred izpusti z onesnaževali zraka (Immissionsschutzgesetz – Luft, IG-L), ki služi dolgoročnemu varovanju zdravja ljudi, populacije živali in rastlin ter njihovih habitatov pred škodljivim sestavinami izpustov v zrak,p- Zvezni zakon o higienskih predpisih za živalske stranske proizvode in materiale, ki niso namenjeni prehrani ljudi (Tiermaterialiengesetz – TMG) in
- drugi relevantni področni zakoni.

Nemčija

Nemška pravna ureditev področja varstva okolja je podobna avstrijski ureditvi. Zaznamujejo jo velika razpršenost, kompleksnost in slaba preglednost normativne materije, obenem pa preglednost še dodatno otežuje pravno urejanje enake materije na dveh ravneh (zvezna in deželna raven).

Zelo podobno kot v Avstriji tudi v Nemčiji področje opravljanja dejavnosti ureja Zakon o obrti, trgovini in industriji (Gewerbeordnung, GewO), ki kot krovni zakoni gospodarskega upravnega prava zagotavlja regulativni okvir za vse komercialne dejavnosti. Vanj so vključene tudi zahteve Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah, vanj pa so prenesene tudi zahteve Direktive 2012/18/EU o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč (SEVESO III direktiva). Komercialna dejavnost je vsaka zakonita, profitna in stalna dejavnost. Zakon ureja obveznost registracije poslovne dejavnosti, za katere velja dovoljenje, kamor sodi tudi industrijska dejavnost, ki zaradi interesov varstva okolja potrebuje spremljanje. V skladu 14. členom GewO mora biti vsaka samostojna dejavnost stalnega podjetja registrirana pri občini, pristojni za kraj poslovanja. Registracija podjetja mora biti predložena na obrazcu, za določena področja, kamor sodijo tudi dejavnosti, ki zaradi interesov varstva narave pa je pred začetkom opravljanja dejavnosti potrebno pridobiti še posebno dovoljenje.

Direktiva 2010/75/EU o industrijskih emisijah je v Nemčiji implementirana v več zakonov, na primer v »Zvezni imisijski zakon« (Bundes-Immissionsschutzgesetz, BImSchG) za področje varstva zraka, hrupa in elektromagnetnega sevanja, prav tako tudi v Zvezni zakon o vodah (Wasserhaushaltgesetz, WHG). Ti zakoni – za razliko od predmetnega zakona, ki to vprašanje ureja v določbah, ki urejajo naprave, ki povzročajo industrijske emisije - urejajo

dovoljevanje obratovanja za naprave na posameznih področjih, pri čemer je v ta emisijska in druga dovoljenja integrirana tako presoja vplivov na okolje kot, kadar je potrebno, gradbeno dovoljenje. BImSchG je namenjen zaščiti ljudi, živali in rastlin, tal, vode, ozračja ter kulturnih in drugih materialnih sredstev pred škodljivimi vplivi na okolje in preprečevanju škodljivih vplivov na okolje ter preprečiti in zmanjšati škodljive vplive na okolje, ki jih povzročajo emisije v zrak, vodo in tla. BImschG razlikuje med:
- varstvom pred imisijami, povezanim z obrati: določbe o ustanovitvi in delovanju industrijskih podjetij (odstavki 4–31a)
- zaščito pred imisijami, povezanimi s proizvodi: zahteve za proizvodnjo in kakovost nekaterih
- proizvodov za zaščito pred škodljivimi vplivi na okolje, kot je kakovost goriv (odstavki 32–37f)
- zaščito pred imisijami, povezanimi s prometom: narava in delovanje vozil ter prometne omejitve (oddelki 38–43) in
- zaščito pred imisijami, povezanimi z območji: varstvo nekaterih območij pred onesnaževanjem zraka in hrupom, zlasti aglomeracijami (oddelki 44–47 in 47a – 47f). Zakon vsebuje posebne zahteve za nekatere vrste obratov ter vsebujejo podrobnosti o postopku odobritve in spremljanju obratov. Če v izvedbenih uredbah niso določene mejne vrednosti za emisije ali izpuste, se uporabljajo vrednosti iz enotnih zveznih upravnih predpisov, kot sta TA Luft (tehnična navodila za nadzor onesnaževanja zraka) in TA Lärm (tehnična navodila za zaščito pred hrupom). Za emisijo svetlobe trenutno ni zveznih pravil, vendar pa se v zveznih državah uporablja smernica delovne skupine zvezne vlade/Dežele za nadzor nad imisijo (LAI). Za vonjave se uporabljajo deželne smernice o emisijah vonjav. 7. del BImschG vsebuje določbe za sprejetje pravnih uredb in enotnih zveznih upravnih predpisov. Pred njihovim sprejemom je treba zaslišati izbrano skupino predstavnikov znanosti, prizadetih, sodelujoče gospodarstvo, vključiti prometni sektor in najvišje državne organe, odgovorne za nadzor nad imisijo (51. člen BImschG).

V Nemčiji so poleg že navedenih bolj obsežnih zakonov za področje varovanja okolja relevantni še številni drugi zakoni, na primer:
- Zakon o okoljskih informacijah (Umweltinformationsgesetz, UIG), ki ima namen ustvariti prost dostop do okoljskih informacij in razširjati okoljske informacije. Uporablja se neposredno za zvezne agencije, ki zahtevajo informacije. Zakoni o okoljskih informacijah zveznih držav veljajo za organe zadevnih zveznih držav, ki morajo zagotoviti informacije in se sklicevati na UIG
- Zakon o sodnem varstvu v okoljskih zadevah (Umwelt-Rechtsbehelfsgesetz, UmwRG), ki prvič uvaja razširjeno skupinsko tožbo proti nekaterim odločbam o okoljski odobritvi industrijskih obratov in infrastrukturnih ukrepov v nemškem pravu,
- Zakon o okoljski statistiki (Umweltstatistikgesetz, UStatG), ki omogoča zbiranje podatkov o ravnanju z odpadki, o oskrbi z vodo in odstranjevanju odpadnih voda, o nekaterih snoveh, ki vplivajo na podnebje ter podatke o okoljski ekonomiji,
- Zakon o okoljski odgovornosti (Umwelthaftungs-Gesetz,UmweltHaftG), ki uzakonja strogo odgovornost obratov v primeru vplivov na okolje ter zagotavlja, da je v primeru povzročitve smrti, poškodb, vpliva na zdravje ljudi in na okolje lastnik obrata dolžan za nastalo škodo odgovarjati, o- Zakon o davku na odpadne vode (Abwasserabgabengesetz, AbwAG), o- Zakon o zaščiti tal (Bodenschutzgesetz, BbodSchG), ki je začel veljati leta 1999 in ki skupaj z zakoni o varstvu tal zveznih držav tvori glavni del zvezne nemške zakonodaje o varstvu tal
- zakon je dopolnjen z zvezno uredbo o varstvu tal in onesnaženih mestih (Bundes-Bodenschutz- und Altlastenverordnung, BBodSchV),
- Zakon o svincu v bencinu (Benzinbleigesetz, BzBIG),
- Zakon o varstvu pred hrupom letal (Gesetz zum Schutz gegen Fluglärm) in
- drugi relevantni področni zakoni.

Hrvaška

Krovni zakon s področja varstva okolja na Hrvaškem je Zakon o varstvu okolja (Zakon o zaštiti okoliša). Kljub temu pa vsebine omenjenega zakona dopolnjujejo še ločeni zakoni, ki urejajo ravnanje z odpadki, svetlobno onesnaževanje, varstvo zraka, varstvo pred hrupom ter klimatske spremembe. Zakon o varstvu okolja vzpostavlja tudi pravno podlago za sprejetje številnih izvedbenih aktov, s katerimi se zakonodaja Republike Hrvaške usklajuje z evropsko zakonodajo. Na podlagi teh zakonov so bili sprejeti številni izvedbeni predpisi, ki podrobno opredeljujejo in predpisujejo vse elemente izvajanja zakonskih določb, npr. način in roke za doseganje standardov varstva okolja in tehničnih standardov varstva okolja.
Zakon o varstvu okolja ureja naslednja vprašanja horizontalne zakonodaje: načela varstva okolja in trajnostnega razvoja, varstvo delov okolja delov in varstvo okolja pred škodljivimi vplivi obremenitve, subjekte varstva okolja, dokumente o trajnostnem razvoju in varstvu okolja, instrumente za uveljavljanje okoljske zakonodaje, spremljanje okolja, informacijski sistem, zagotavljanje dostopa do informacij o okolju in sodelovanja javnosti v okoljskih zadevah ter dostopa do pravnega varstva, odgovornost za okoljsko škodo, financiranje in instrumente splošne okoljske politike, nadzor nad uporabo zakona, prekrške in kazni za prekrške ter prehodne in končne določbe.

Subjekti varstva okolja, ki zagotavljajo trajnostni razvoj in varstvo okolja v okviru njenega ustave določenega področja, so: hrvaški parlament, vlada, ministrstva in drugi pristojni organi državne uprave, županije in mesto Zagreb, velika mesta, mesta in občine, Agencija za varstvo okolja in Sklad za varstvo okolja in energetsko učinkovitost, pravne osebe z javnimi pooblastili, osebe, pooblaščene za strokovno varstvo okolja, pravne in fizične osebe, odgovorne za onesnaževanje okolja v skladu s tem zakonom in posebnimi predpisi, ter druge pravne in fizične osebe, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, društva združenj civilne družbe, ki delujejo na področju varstva okolja, in državljani kot posamezniki, njihove skupine, združenja in organizacije. Temeljni dokumenti trajnostnega razvoja in varstva okolja so Strategija trajnostnega razvoja Republike Hrvaške, Načrt varstva okolja Republike Hrvaške, Program varstva okolja in Poročilo o stanju okolja. Dokumenti trajnostnega razvoja in varstva okolja v širšem smislu pa vsebujejo tudi strategije, načrte, programe in poročila, ki se sprejemajo po posebnih predpisih v posameznih sektorjih za posamezne sestavine okolja in obremenitev. Poleg omenjenih dokumentov je še posebej poudarjena strategija upravljanja morskega okolja in obalnega območja.

Okoljsko dovoljenje je dovoljenje za obratovanje obrata, ki ga mora upravljavec pridobiti pred zagonom naprave, vključno s poskusnim obratovanjem, za obratovanje obstoječih obratov in pred bistveno spremembo delovanja obrata, ki naj bi povzročila industrijsko emisijo, vključno z velikimi kurilnimi napravami, sežigalnicami odpadkov in napravami za sosežig odpadkov. Okoljsko dovoljenje se izda po izdaji odločbe o sprejemljivosti projekta za okolje. Vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za napravo se vloži za napravo na isti lokaciji ali za več naprav ali delov naprav na istem mestu, na katerem je predmet dejavnosti za pridobitev okoljskega dovoljenja. Ko ministrstvo prejme ustrezno zahtevo, o tem obvesti javnost in zainteresirano javnost v skladu s predpisom, ki ureja obveščanje in sodelovanje javnosti in zainteresirane javnosti pri okoljskih vprašanjih. Če ministrstvo ugotovi, da zahteva ne vsebuje vseh podatkov in dokazov v skladu z določbami zakona in uredbe, povabi prosilca, naj v razumnem roku, ki ne sme presegati trideset dni, odpravi pomanjkljivosti. Če zahteva vsebuje vse podatke in dokaze v skladu z določbami zakona in uredbe, ministrstvo pridobi mnenja pristojnih organov. Po končanem pregledu in pregledu pridobljenih mnenj ministrstvo povabi pristojne organe, da v 15 dneh izdajo potrdilo o ugotovljenih pogojih dovoljenja. Po izteku

roka za pridobitev potrdila se začne priprava dovoljenja. Po izpolnitvi vseh meril iz zakona in uredbe ministrstvo izda okoljevarstveno dovoljenje, katerega vsebina je predpisana z zakonom in uredbo. Upravljavec je dolžan pisno obvestiti ministrstvo tudi o spremembi obratovanja in podrobno opisati predvidene spremembe, ki se nanašajo na morebitne načrtovane spremembe v naravi ali delovanju ali obsegu obrata, ki bi lahko imele posledice za okolje. Na podlagi vpogleda in analize obvestila upravljavca ministrstvo naredi oceno spremembe delovanja obrata. Na podlagi te ocene je ministrstvo dolžno obvestiti upravljavca, naj zaprosi za novo okoljevarstveno dovoljenje ali spremembe okoljevarstvenega dovoljenja. Vsakih deset let ministrstvo po uradni dolžnosti s posebnim sklepom pregleda oziroma dopolni dovoljenje tudi po uradni dolžnosti, v določenih primerih pa tudi ne glede na predpisani rok. Javnost in zainteresirana javnost sodelujeta v postopku.

Varstvo zraka v Republiki Hrvaški ureja Zakon o varstvu zraka. Ločeno od krovnega zakona je urejeno tudi področje varstva pred hrupom. Zakon o varstvu pred hrupom (Zakon o zaštiti od buke) omejuje izvajanje hrupa pri nekaterih dejavnostih.Posredno na področje varstva okolja vplivajo še nekateri drugi področni zakoni kot je Zakon o kemikalijah, Zakon o ohranjanju narave, Zakon o vodah, Zakon o urejanju prostora in drugi zakoni.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov
Predlog zakona predvideva izdajo ugotovitvene odločbe ob prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja po samem zakonu.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov
Besedilo zakona ne predvideva novih obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki
Besedilo zakona ima pozitivne posledice na varstvo okolja in zdravja ljudi.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo
Besedilo zakona nima neposrednih posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju
Besedilo zakona nima neposrednih posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja
Besedilo zakona nima neposrednih posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja
Druge relevantne posledice oziroma posledice na druga področja se ne predvidevajo.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa
Sprejete določbe predloga zakona se bodo izvajale skladno z dosedanjim izvajanjem ZVO-2.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, niso podane.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

/

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Sara Žibrat, poslanka
- Darko Krajnc, poslanec

10. RAZLOGI ZA OBRAVNAVO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Na podlagi prve alineje prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora predlagatelja predlagava, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve členov, ki nimajo (negativnih) posledic za državni proračun.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US, v nadaljnjem besedilu: ZVO-2) se v 130. členu sedmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(7) Če naprava zaradi nameravane spremembe v njenem obratovanju ali zaradi spremembe predpisa iz 110. člena tega zakona postane naprava, v kateri se bo izvajala dejavnost, določena v predpisu iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 126. člena tega zakona. Odločbo iz prejšnjega stavka ministrstvo izda, ko je na podlagi vloge iz 112. člena tega zakona pravnomočno odločeno o novem okoljevarstvenem dovoljenju v skladu s 115. členom tega zakona.«.

2. člen

V 259. členu se v prvem odstavku za 15. točko doda nova 16. točka, ki se glasi:

»16. obratuje z napravo, za katero ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje iz 126. člena tega zakona, čeprav bi moral za obratovanje naprave pridobiti okoljevarstveno dovoljenje iz 110. člena tega zakona (prvi odstavek 110. člena v povezavi s sedmim odstavkom 130. člena tega zakona);«.

Dosedanje 16. do 18. točka postanejo 17. do 19. točka.

Prehodna in končna določba

3. člen
(prilagoditev okoljevarstvenih dovoljenj)

Upravljavec, ki ima ob uveljavitvi tega zakona pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave iz 126. člena ZVO-2, pa bi moral zaradi sprememb predpisov s področja varstva okolja, uveljavljenih po pravnomočnosti tega okoljevarstvenega dovoljenja, za obratovanje te naprave pridobiti okoljevarstveno dovoljenje iz 110. člena ZVO-2, mora okoljevarstveno dovoljenje na podlagi 110. člena ZVO-2 pridobiti najkasneje v 2 letih po uveljavitvi tega zakona. Če upravljavec v tem roku ne pridobi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi 110. člena ZVO-2, mu z dnem poteka roka preneha veljati okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave iz 126. člena ZVO-2, o čemer ministrstvo izda ugotovitveno odločbo.

4. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV:

K 1. členu:
S predlagano spremembo sedmega odstavka 130. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US, v nadaljnjem besedilu: ZVO-2) se določba preoblikuje z namenom povečanja jasnosti, preglednosti in razumljivosti. Predlagana sprememba se nanaša na ureditev prenehanja okoljevarstvenega dovoljenja v primerih, ko naprava zaradi spremembe v njenem obratovanju ali zaradi spremembe predpisa iz 110. člena ZVO2 postane naprava, za katero je treba pridobiti novo okoljevarstveno dovoljenje v skladu s tretjim odstavkom 110. člena ZVO-2. Cilj spremembe je zagotoviti pravno jasnost, doslednost postopkov ter učinkovito upravljanje prehodov med različnimi režimi dovoljevanja. S predlagano ureditvijo se celovito določajo pogoji, pod katerimi ministrstvo izda odločbo o prenehanju veljavnega okoljevarstvenega dovoljenja, kadar se bo zaradi spremembe obratovanja ali spremembe predpisa naprava uvrstila med naprave, za katere je treba pridobiti novo dovoljenje. Skladno s predlagano določbo v primeru, ko naprava zaradi spremembe obratovanja ali spremembe predpisa postane naprava, za katero je treba pridobiti novo okoljevarstveno dovoljenje, ministrstvo izda odločbo o prenehanju obstoječega dovoljenja.
Določba je tudi redakcijsko izboljšana.
K 2. členu:

Predlagana dopolnitev 259. člena ZVO-2, ki ureja hujše prekrške na področju varstva okolja, dodaja novo 16. točko v prvem odstavku. S to dopolnitvijo se kot hujši prekršek določa primer, ko upravljavec obratuje z napravo, za katero ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki ni naprava iz 110. člena ZVO-2 (126. člen ZVO-2), čeprav bi moral za isto napravo pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za naprave, ki povzročajo industrijske emisije (110. člen ZVO-2).

Namen spremembe je odpraviti vrzel v obstoječi prekrškovni ureditvi. V praksi se pojavljajo primeri, ko upravljavci naprave prijavijo ali opredelijo kot naprave iz 126. člena in zanje pridobijo ustrezno dovoljenje, čeprav glede na tehnične značilnosti, vhodne materiale ali vrsto

procesov naprava izpolnjuje merila za naprave iz 110. člena ZVO-2. Za obratovanje takšne naprave je zaradi vplivov na okolje obvezno pridobiti strožje okoljevarstveno dovoljenje, t.j. okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije, ki vključuje bistveno več zahtev, temelječih na najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT), na zagotavljanju monitoringa vseh vrst emisij, vključno z monitoringi za podzemne vode in tla ter na zagotavljanju ukrepov za preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic ter ukrepov za preprečitev onesnaževanja okolja in vzpostavitev zadovoljivega stanja okolja na kraju naprave po dokončnem prenehanju obratovanja naprave ali njenega dela.

Ker dosedanja zakonodaja za to ravnanje ni določala sankcije v okviru hujših prekrškov, ministrstvo in inšpekcija nista imela ustrezne pravne podlage za učinkovito ukrepanje. Posledično je lahko prihajalo do obratovanja naprav z večjim vplivom na okolje brez ustrezne regulative in nadzora.

Z dodano 16. točko se tako zagotavlja:
– pravna doslednost razlikovanja med dovoljenji po 110. in 126. členu ZVO-2,
– učinkovitejši nadzor, saj je omogočeno sankcioniranje obratovanja naprave, ki bi morala biti regulirana strožje,
– preprečevanje obvodov zakonodaje, pri katerih bi se naprave prijavljale pod manj zahtevne režime,
– varovanje okolja in zdravja ljudi.

Drugi odstavek predlaganega člena je redakcijske narave.

K 3. členu:

S prehodno določbo 3. člena predloga zakona se ureja položaj upravljavcev naprav, ki ob uveljavitvi predloga zakona že razpolagajo z okoljevarstvenim dovoljenjem za obratovanje naprave, izdanim na podlagi 84. in 85. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20; v nadaljnjem besedilu: ZVO-1) oz. na podlagi 126. člena ZVO-2 , vendar bi zaradi sprememb predpisov s področja varstva okolja, uveljavljenih po pravnomočnosti tega dovoljenja, morali za nadaljnje obratovanje naprave pridobiti okoljevarstveno dovoljenje na podlagi 110. člena ZVO-2.

V skladu z 278. člen ZVO-2 se namreč okoljevarstvena dovoljenja za druge naprave in dejavnosti iz 82. člena ZVO-1, izdana na podlagi 84. in 85. člena ZVO-1, štejejo za okoljevarstvena dovoljenja iz 126. člena ZVO-2, zato se v tem členu uporablja zgolj navezava na pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave iz 126. člena ZVO-2.

Dikcija iz 3. člena predloga zakona »sprememb predpisov s področja varstva okolja« se nanaša na prvi odstavek 85. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 92/13 in 102/15, v nadaljevanju: ZVO-1F), ki je določil, da mora upravljavec obstoječe naprave, ki izvaja dejavnost, prvič določeno po uveljavitvi tega zakona v predpisu iz četrtega odstavka spremenjenega 68. člena zakona, obratovanje naprave uskladiti z določbami tega zakona in pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s spremenjenim 74. členom zakona najpozneje do 7. julija 2015 (pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za nove dejavnosti). ZVO-1F je predvidel, da bo do tega datuma sprejet tudi podzakonski akt (predpis iz četrtega odstavka spremenjenega 68. člena zakona), vendar je bil sprejet kasneje, kar pomeni, da je bil rok v ZVO-1F nerealno določen.

Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15, začetek veljavnosti: 15. 8. 2015), je zato v 29. členu določila, da mora upravljavec (ne glede na določbe drugega do četrtega odstavka 22. člena te uredbe) za napravo, s katero se izvaja dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega in je v prilogi 1 te uredbe označena z * ter je obratovala ali je bilo zanjo pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov na dan uveljavitve te uredbe, vložiti vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja v 190 dneh po uveljavitvi te uredbe (torej do 21. 2. 2016).

Spremembe predpisov, ki vplivajo na obveznost pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja po 110. členu ZVO--2, so v praksi povzročile položaj, v katerem posamezni upravljavci obratujejo na podlagi pravnomočnih dovoljenj, ki ne odražajo več aktualnih zahtev prava Evropske unije in nacionalne zakonodaje. Določitev prehodnega roka tako omogoča prehod dovoljenjskega režima, skladno z veljavnimi okoljskimi standardi. Rok 2 let je določen ob upoštevanju naslednjih okoliščin:
– upravljavci morajo zagotoviti uskladitev tehnoloških procesov in dokumentacije z zahtevami, ki izhajajo iz predpisov, sprejetih po pravnomočnosti obstoječega dovoljenja, kar pomeni posege v tehnologijo, organizacijo in izvajanje meritev,
– pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja po 110. členu ZVO--2 je postopkovno in vsebinsko bolj obsežna, saj temelji na presoji na podlagi najboljših razpoložljivih tehnik (BAT) in zahtev Direktive o industrijskih emisijah,
– določitev enotnega roka omogoča preglednost, enako obravnavo vseh zavezancev in načrtovanje tako na strani upravljavcev kot na strani pristojnega organa.

Določba tako hkrati preprečuje pravno negotovost in zagotavlja, da bodo naprave, ki sodijo v režim iz 110. člena ZVO-2, v razumnem roku obratovale v skladu z najnovejšimi okoljskimi zahtevami.

Če upravljavec v prehodnem roku ne pridobi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi 110. člena ZVO--2, okoljevarstveno dovoljenje za to napravo preneha veljati, ministrstvo pa o tem izda ugotovitveno odločbo.

Ko upravljavcu preneha veljati okoljevarstveno dovoljenje, izgubi pravno podlago za obratovanje naprave. Če upravljavec prostovoljno ne preneha obratovati, mu pristojni inšpektor na podlagi 6. točke prvega odstavka 247. člena ZVO-2 izda odločbo, s katero prepove obratovanje naprave ali obrata ali izvajanje dejavnosti ter odredi odstranitev snovi, zmesi, materialov, surovin, proizvodov ali odpadkov, ki lahko pomenijo vir onesnaževanja v tej napravi ali obratu ali tveganje za okolje. Navedeni ukrep je nujen, da se prepreči kakršnokoli nadaljnje obratovanje te naprave in zagotovi, da območje naprave ne predstavlja več znatnega tveganja za okolje in zdravje ljudi.

K 4. členu:

Določba 4. člena določa čas uveljavitve tega predloga zakona, in sicer petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJATA

130. člen

(začetek in prepoved obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti, sprememba, prenehanje veljavnosti in odvzem okoljevarstvenega dovoljenja ter dokončno prenehanje obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti)

(1) Za začetek obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti iz 126. člena tega zakona se smiselno uporablja 118. člen tega zakona, za prepoved obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti iz 126. člena tega zakona in za odvzem okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona pa 124. člen tega zakona.
(2) Upravljavec iz 126. člena tega zakona mora za vsako nameravano spremembo v obratovanju naprave, ki je povezana z delovanjem ali razširitvijo te naprave in lahko vpliva na okolje ali zdravje ljudi, ali vsako nameravano spremembo pri opravljanju dejavnosti ali spremembo glede upravljavca vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona.
(3) Vloga iz prejšnjega odstavka mora poleg vsebin iz 127. člena tega zakona vsebovati tudi opis sprememb naprave ali dejavnosti in opis vplivov nameravane spremembe na okolje ali dele okolja ali na zdravje ljudi oziroma podatke o upravljavcu, če gre za spremembo upravljavca.
(4) Če je bilo za nameravano spremembo v obratovanju naprave ali pri opravljanju dejavnosti, ki je predmet spremembe okoljevarstvenega dovoljenja iz drugega odstavka tega člena, predhodno pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje skladno s predpisom o graditvi objektov, ministrstvo pri odločitvi o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja upošteva tudi podatke in informacije iz poročila o vplivih na okolje iz 94. člena tega zakona.
(5) Ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona v treh mesecih od prejema popolne vloge, odločbo pa pošlje tudi pristojni inšpekciji in občini, na območju katere se nahaja naprava ali opravlja dejavnost.
(6) Upravljavec lahko izvede spremembo v obratovanju naprave ali opravljanju dejavnosti iz 126. člena tega zakona le na podlagi pravnomočne odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona.
(7) Če naprava zaradi nameravane spremembe v njenem obratovanju postane naprava, v kateri se bo izvajala dejavnost, določena v predpisu iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona, ministrstvo izda odločbo o prenehanju okoljevarstvenega dovoljenja za napravo iz 126. člena tega zakona, potem ko na podlagi vloge iz 112. člena tega zakona pravnomočno odloči o novem okoljevarstvenem dovoljenju v skladu s 115. členom tega zakona.
(8) Za preverjanje in spremembo okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona po uradni dolžnosti se smiselno uporablja 121. člen tega zakona.
(9) Za mirovanje naprave ali izvajanja dejavnosti in prenehanje veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona se smiselno uporablja 123. člen tega zakona, za prepoved obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti iz 126. člena tega zakona ali za odvzem okoljevarstvenega dovoljenja iz prvega odstavka 126. člena tega zakona pa 124. člen tega zakona.
(10) Upravljavec, ob stečaju pa stečajni upravitelj, mora s pisno vlogo obvestiti ministrstvo o nameri dokončnega prenehanja obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti iz 126. člena tega zakona, kar izkazuje s potrdilom o oddani pošiljki.
(11) Pisno obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati navedbe in dokazila o izpolnjevanju zahtev iz okoljevarstvenega dovoljenja, ki se nanašajo na ukrepe po prenehanju obratovanja naprave ali opravljanju dejavnosti iz 126. člena tega zakona, če so ti predpisani z okoljevarstvenim dovoljenjem. Za prenehanje obratovanja naprave za odstranjevanje odpadkov se smiselno uporabljajo določbe 125. člena tega zakona.
(12) Če ministrstvo ugotovi, da so zahteve iz prejšnjega odstavka izpolnjene, izda odločbo o dokončnem prenehanju obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti, s katero odloči tudi o

datumu prenehanja veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. Če ministrstvo ugotovi, da zahteve iz prejšnjega odstavka niso izpolnjene, okoljevarstveno dovoljenje ostane v veljavi, upravljavec pa mora za pridobitev odločbe iz prejšnjega stavka ponovno vložiti vlogo iz desetega odstavka tega člena.

259. člen
(hujši prekrški)

(1) Z globo od 75.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. kot povzročitelj obremenitve ne izvede ukrepov, potrebnih za preprečevanje in zmanjšanje onesnaženja, tako da emisije v okolje pri običajnih pogojih obratovanja naprave ali opravljanja dejavnosti presegajo predpisane mejne vrednosti emisij (prvi odstavek 18. člena);
2. kot upravljavec obrata ne izvede vseh ukrepov, potrebnih za preprečevanje večje nesreče in za zmanjševanje njenih posledic za ljudi in okolje, ter zaradi njegovega ravnanja nastanejo večja nesreča in posledice za ljudi in okolje (prvi odstavek 19. člena);
3. opravlja dejavnost obdelave odpadkov in nima pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja iz 110. ali 126. člena tega zakona (prvi odstavek 25. člena);
4. izvaja obdelavo odpadkov v objektu, za katerega je treba pred začetkom obratovanja pridobiti uporabno dovoljenje, in za opravljanje dejavnosti nima dokončnega uporabnega dovoljenja ali odločbe o odreditvi poskusnega obratovanja, kadar je to odrejeno (prvi odstavek 25. člena);
5. opravlja dejavnost zbiranja odpadkov in v tem okviru opravlja dejavnost predhodnega skladiščenja nevarnih odpadkov v skladišču z zmogljivostjo več kot 50 ton nevarnih odpadkov ter te odpadke oddaja v obdelavo v napravo iz 110. člena tega zakona in nima okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s 110. členom tega zakona (deseti odstavek 25. člena);
6. opravlja dejavnost zbiranja odpadkov in nima dovoljenja za napravo iz 126. člena tega zakona, če zaradi izvajanja dejavnosti zbiranja odpadkov nastajajo odpadne industrijske vode kot posledica padavin, ki padajo na onesnažene talne površine ali odpadke, in jih izpirajo ali se iz njih izcejajo, ali če se predhodno skladiščenje določenih vrst odpadkov uvršča med naprave, ki povzročajo emisije snovi v zrak (dvanajsti odstavek 25. člena);
7. odmetava odpadke in jih pušča v okolju ter nenadzorovano ravna z odpadki (26. člen);
8. kot organizacija ne sklene pogodbe iz tretjega odstavka 37. člena tega zakona z vsakim proizvajalcem iz prvega odstavka 37. člena tega zakona (prvi odstavek 40. člena);
9. kot organizacija premoženja presežkov prihodkov nad odhodki in dobička ne uporabi le za izvajanje aktivnosti in ukrepov za skupno izpolnjevanje obveznosti (peti odstavek 40. člena);
10. začne izvajati poseg, ki lahko pomembno vpliva na okolje, ali poseg izvede in nima pravnomočnega okoljevarstvenega soglasja ali izvede poseg v nasprotju z njim (prvi odstavek 88. člena in deseti odstavek 100. člena);
11. začne izvajati poseg, ki lahko pomembno vpliva na okolje, in vključuje gradnjo ter nima pravnomočnega integralnega gradbenega dovoljenja ali izvede poseg v nasprotju z njim (deseti odstavek 100. člena);
12. nima pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, v kateri se izvaja ena ali več dejavnosti, ki bodo povzročale industrijske emisije (prvi odstavek 110. člena in prvi odstavek 111. člena);
13. pri obratovanju naprave in izvajanju dejavnosti iz tretjega odstavka 110. člena tega zakona ne izpolnjuje zahtev glede mejnih vrednosti iz četrtega odstavka 116. člena tega zakona ali zanje enakovrednih parametrov in tehničnih ukrepov iz šestega odstavka 116. člena tega zakona, razen če gre za enkraten dogodek in se izvede takojšnje obveščanje pristojne inšpekcije v skladu z 11. točko drugega odstavka 66. člena tega zakona;

14. v predpisanem roku ne prilagodi obratovanja naprave zahtevam iz zaključkov o BAT ali zahtevam iz posodobljenih zaključkov o BAT (prvi odstavek 120. člena);
15. ne vloži vloge za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, namenjene prilagoditvi zaključkom o BAT (drugi odstavek 120. člena);
16. začne z obratovanjem obrata in nima pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja ali pa izvede spremembo iz tretjega odstavka 135. člena tega zakona in nima pravnomočne odločbe o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja (prvi in drugi odstavek 131. člena);
17. nima sklenjenega zavarovanja svoje odgovornosti za nastanek okoljske škode zaradi povzročitve nenadnega onesnaženja v skladu s sedmim odstavkom 161. člena tega zakona;
18. kot lastnik zemljišča ne dovoli izvedbe ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju ali inšpekcijski odločbi za zapiranje odlagališča odpadkov in izvedbe ukrepov po zaprtju odlagališča odpadkov (šesti odstavek 175. člena);

(2) Z globo od 50.000 do 75.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 3.500 do 4.100 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, katerega posledica je okoljska škoda ali potreba po odstranitvi odpadkov in čiščenju okolja, ki presega 250.000 eurov, ali ker je bil storjen z naklepom ali namenom koristoljubnosti, se kaznuje:

1. pravna oseba z globo od 225.000 do 375.000 eurov;
2. samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 150.000 do 225.000 eurov;
3. odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti z globo od 10.500 do 12.300 eurov.

Sara Žibrat

Darko Krajnc

Damijan BEZJAK ZRIM

Poslanska skupina Svoboda

mag. Nataša Avšič Bogovič

dr. Mirjam Bon Klanjšček

Mojca Stegovec

Bojan Čebela

Jožica Derganc

Sandra Gazinkovski

Vera Granfol

mag. Alma Intihar

Robert Janev

Andreja Kert

mag. Urška Klakočar Zupančič

mag. Tamara Kozlovič

Miha Lamut

Tomaž Lah

Jurij Lep

Aleš Lipičnik

Tereza Novak

Gašper Ovnik

mag. Dean Premik

dr. Martin Premk

Aleksander Prosen Kralj

Andreja Rajbenšu

Aleš Rezar

Janja Sluga

Dušan Stojanovič

Dejan Süč

Katarina Štravs

Lucija Tacer Perlin

Teodor Uranič

Tamara Vonta

mag. Rastislav Vrečko

Mateja Zupan Josipović

Lenart Žavbi

Andreja Živic

Jernej Žnidaršič

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
Poslanska skupina Socialnih demokratov

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t 01 478 96 38, e gp@dz-rs si, www dz-rs si

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA. SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANKI IN DRŽAVLJANOV IN TEMELJI NA TRAJNI IN NEODTUJLJIVI PRAVIC SLOVENSKEGA NARODA DO SAMOODLOČBE. V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO. DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI JO IZVRŠUJEJO NEPOSREDNO IN Z VOLITVAMI. PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO IZVRŠILNO IN SODNO

Podpisi poslank in poslancev:

mag. Meira HOT

Predrag BAKOVIĆ

Soniboj KNEŽAK

mag. Bojana MURŠIČ

Mojca ŠETINC PAŠEK

Janja REDNJAK

dr. Matej TAŠNER VATOVEC

Jonas ŽNIDARŠIČ

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t 01 478 94 00, f 01 478 98 45, e gp@dz-rs si, www.dz-rs si

Ime in Priimek	Podpis
Nataša Sukič	
dr. Tatjana Greif	
Milan Jakopovič	